

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Loša čujnost kontrolora letenja
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	29.04.2016. godine, kontrola letenja
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>“Pilot vazduhoplova ponovio readback frekvencije, EXE kontrolor čuje readback uredno, PLC kontrolor čuje potpuno isprekidano i nerazumljivo. Mada u ovom slučaju nije bilo ugrožavanja bezbjednosti niti nekih drugih problema ova situacija (koja se često ponavlja) bi u budućnosti mogla biti problem u nekim situacijama. Osim mogućeg aspekta sigurnosti ova situacija povećava i obim posla na sektoru.”</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sprovedla istragu događaja. <p>Nakon sprovedene interne istrage (izvršene analize događaja, intervjua sa izjaviteljem, kao i predstavnikom Odsjeka za vazduhoplovnu tehniku u čijoj nadležnosti je rad komunikacionog sistema) utvrđeno je sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Da je došlo do izostanka dijela poruke prilikom prijema na radnoj poziciji. -Analizom Odsjeka za vazduhoplovnu tehniku utvrđeno je da je u vrijeme 16:52:16 UTC, prijem na radnim pozicijama bio sa različitih radio lokacija i to "Plejin vrh" i "Kozara", iako su oba ATCO imala uključenu opciju BSS. -Kontrolor na radnoj poziciji nije imao potrebu za promjenom frekvencije u cilju bolje komunikacije (čujnosti) sa vazduhoplovom, kao ni upotrebu "Last resort" radio uređaja. -Problem čujnosti na radnim pozicijama je i ranije identifikovan i manifestovao se na sličan način. -Predstavnici Odsjeka za vazduhoplovnu tehniku su proizvođaču opreme prosljedili CWP i sistemske zapise (log-ove) u cilju dalje analize problema. -Na nivou Odsjeka za vazduhoplovnu tehniku nije moguće izvršiti analizu problema, te samim tim niti otkloniti identifikovanu opasnost. -U periodu od početka operativnog rada kontrole letenja, zaključno s ovim događajem, VCS je bio više puta predmetom izveštavanja o događajima (evidentirano 22 događaja). <ol style="list-style-type: none"> 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>C3 u skladu s ESARR-om 2</p> <p>Ovaj događaj predstavljao je mogućnost pružanja bezbjednih ali degradiranih (nepotpunih) ATM usluga. Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Potrebno je da kontrola letenja: -Zapise sa sistema proslijedi proizvođaču na analizu i zatraži preporuke koje se odnose na dalji rad sa sistemom i/ili identifikovanom anomalijom. -Utvrdi status/provedbu preporuka navedenih u izvještaju "Ciljani pregled sigurnosti zračne plovidbe za VCS sistem kontrole letenja" od 30.10.2015.
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,